

N:o 20.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 18 juni 1887.
 — — — — Andra Kammaren den 18 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående rätt för annexförsamling att för kyrkobyggnad taga virke å prestebolets skog.

(Lagutskottets utlåtande n:o 14.)

Till Konungen.

I § 26 af förordningen angående hushållningen med de allmänna skogarne i riket den 29 juni 1866 stadgas: »När socknemän skola kyrka eller prestgård bygga eller bättra, må de från prestebolets eller annat dertill hörande hemmans skog njuta nödigt timmer och virke, så vidt utsyning kan, efter antagen hushållningsplan, ega rum utan inskränkning i den rätt till afkastningen, som blifvit boställsinnehafvaren tillerkänd.»

Enligt hvad för Riksdagen blifvit omförmäldt lär denna paragraf i åtskilliga orter tolkas så, att den deri stadgade rätt att erhålla timmer och virke, i hvad den afser kyrkobyggnad, skulle i hvarje fall endast tillkomma moderförsamling.

Ifrågavarande rätt har tydligen sin grund deri, att det i de flesta fall ursprungligen varit församlingen, som anskaffat boställe åt sin prest, hvilket redan i våra äldsta lagar omtalas såsom en församlingen åliggande skyldighet. Någon tvekan vid utöfningen af omförmälda rättighet kan icke uppstå, då församlingen ensam utgör ett pastorat. Men der flere församlingar tillsammans bilda ett pastorat med ett gemensamt prestboställe, inträder i förhållandet mellan moder- och annexförsamling den skilnad, som föranledt den föreliggande motionen. Sådan skilnad framträder visserligen, såsom

motionären jemväl erinrat, icke då det gäller nybyggnad eller reparation å boställets hus, emedan detta är en gemensam angelägenhet för alla de till pastoratet hörande församlingarne. Deremot är byggandet och underhållet af hvarje särskild församlings kyrka en skyldighet, som åligger församlingen enskildt; och någon rätt att för detta församlingens enskilda ändamål använda skogen på det gemensamma prestbostället synes icke böra tillkomma församlingen i vidsträcktare mån än densamma i bostället eger del. Härför kan åter en allmän regel icke uppställas. Har pastoratet uppkommit på det sätt, att annexförsamlingen förenats med moderförsamlingen, och det af sistnämnda församling före föreningen anskaffade prestboställe dervid blifvit pastoratets gemensamma kyrkoherdeboställe, kan annexförsamlingen icke ega något befogadt anspråk att få till byggande och underhåll af sin kyrka använda boställets skog. Till ersättning härför torde inom åtskilliga annexförsamlingar finnas stommar eller annexhemman, hvilka förut utgjort boställe åt församlingens prest och å hvilkas skog annexförsamlingen, med uteslutande af moderförsamlingen, är berättigad att för ifrågavarande ändamål erhålla utsyning. Hafva åter moder- och annexförsamlingarne gemensamt bidragit till prestboställets anskaffande, vare sig derigenom att de tillförene utgjort en enda församling, som sedermera delats, eller af annan anledning, bör annexförsamlingen njuta lika rätt med moderförsamlingen i förevarande afseende.

Då emellertid lydelsen af ofvan anförda lagrum förmenats lägga hinder i vägen för utöfningen af den rätt, som i fall af sistnämnda beskaffenhet bör tillkomma annexförsamlingen, får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida och i sådant fall hvilka bestämmelser böra meddelas för att socknemän i annexförsamling må i de fall, då sådant utan kränkande af moderförsamlings rätt kan ske, erhålla befogenhet att å prestbolets skog taga nödigt timmer och virke för byggande eller bättrande af annexförsamlingens kyrka.

Med undersätlig vördnad:

Stockholm den 18 juni 1887.
